C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 4r-3728/2025 Judecătoria Bălți, sediul Glodeni
4-25082128-03-4r-05092025 Judecător: Cristina Rîmari

D E C I Z I E
În Numele Legii

24 noiembrie 2025 mun. Bălţi

Colegiul Penal al Curții de Apel Nord

Avînd în componența sa:
Președintele completului, judecătorul Ion Talpa
Judecătorii Cristina Prisacari și Ecaterina Arseni

Judecând, în ordine de recurs, recursul agentului constatator din cadrul IP Glodeni, Andrei Ilescu declarat împotriva ***hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Glodeni din 25 iulie 2025***, în cauza **Tamarei Țurcan** învinuită în comiterea contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

La 26 mai 2025, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Glodeni, Andrei Ilescu a întocmit în privința lui Tamara Țurcan un proces-verbal cu privire la contravenție pentru faptul că, *ultima, în perioada 01.01.2024-22.10.2024, având domiciliul în sat. Fundurii Noi, r-l Glodeni a beneficiat/primit mijloace bănești în scopul exercitării/neexercitării unei alegeri în cadrul scrutinului electoral din 2024, de la partidul ”Șor” și alte partide simpatizante, prin aplicația PSB.*

Prin decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Glodeni, Andrei Ilescu din 26 mai 2025, Tamara Țurcan a fost sancționată pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional la o amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a 25 000 lei.

Contravenienta Tamara Țurcan, nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 26 mai 2025, le-a contestat în ordinea art. 448 Cod contravențional.

Contestația a fost expediată în adresa Judecătoriei Bălți, sediul Glodeni pentru examinare conform regulilor de competență statuate la art. 395 alin. (1) pct. 2) Cod contravențional.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Glodeni din 25 iulie 2025 s-a admis contestația depusă de Tamara Țurcan.

S-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06439253 din 26 mai 2025 cu încetarea procesului contravențional și cu anularea deciziei de sancționare a Tamarei Țurcan cu amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, echivalentul a 25000,00 (douăzeci și cinci mii,00) lei, stabilită acesteia în temeiul art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06439253 din 26 mai 2025.

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, agentul constatator din cadrul IP Glodeni, Andrei Ilescu a declarat recurs împotriva acesteia, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Glodeni din 25 iulie 2025 și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

În motivarea cerințelor, recurentul a declarat faptul că, procesul-verbal cu privire la contraventie din 26 mai 2025 este legal, iar hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Glodeni din 25 iulie 2025 este prematură și neîntemeiată, or instanța a lăsat fără careva apreciere juridică probatoriul acumulat și prezentat de agentul constatator.

La fel susține recurentul că, instanța a examinat superficial cazul în ce constă caracterul prejudiciabil al faptei, anulând eronat decizia de sancționare cu încetarea procesul contravențional în conformitate cu art. 445 alin. (1) Cod Contravențional, în pofida faptului că acțiunile de corupere electorală, potrivit raportului de analiză informațional-criminală din 07.02.2025, efectuat în temeiul cauzei penale nr. 2023970322 pornită după indicii infracțiunilor prevăzute de art. 181^3 şi art. 243 alin. (3) lit. a) şi b) Cod penal al RM., au început și s-au derulat pe parcursul unei perioade mai îndelungate, iar potrivit măsurilor speciale de investigații efectuate în cadrul urmăririi penale au fost autorizate pentru obținerea informațiilor cu referire la transferurile PSB în perioada 01.01.2024-22.10.2024, astfel mesajul PSB la numărul de telefon 067372220 ce aparține contravenientei Tamara Țurcan întruneşte elementele contravenției prevăzute de alin. (1) al art. 47^1 cod Contravențional deoarece putea influența asupra opiniei personale și la alegerile ce avut loc în toamna anului 2024 fără careva dubii.

În această ordine de idei menționează recurentul că, hotărârea recurată este lipsită de suport juridic, iar instanța a examinat superficial şi neobiectiv cauza în

lipsa unei aprecieri multilaterale a aspectelor de fapt precum şi neconstatarea aspectelor de drept ce au importanță pentru justa soluționare a cauzei.

În temeiul art. 471 alin. (2) Cod contravențional, respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă părțile nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au prezentat referință, fapt ce nu împiedică instanței examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar.

Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul depus este nefondat și urmează a fi respins, cu menținerea fără modificări a hotărârii recurate:

Conform prevederilor art.473 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod contravențional*, după examinarea recursului, instanţa de recurs respinge recursul şi menţine hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

În motivarea acestei concluzii instanța de recurs relevă că, potrivit art. 5 alin. (1) Cod contravențional, *nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decât în conformitate cu legea contravenţională.*

Conform art. 440 alin. (1) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare*.

Potrivit art. 381 alin. (4) Cod contravenţional, *autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.*

Conform art. 425 alin. (2) Cod contravențional, *în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi*

documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

De asemenea instanţa de recurs reţine că, legiuitorul în art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, *a definit procesul-verbal cu privire la contravenție ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul*.

Subsecvent a fost legiferat şi faptul că, procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Cu titlu preliminar se impun a fi făcute câteva considerații referitoare la natura juridică a procesului-verbal cu privire la contravenție, precum și la forma acestuia.

Astfel, procesul-verbal de contravenție materializează o manifestare de voință cu caracter unilateral a unei autorități publice (prin intermediul persoanelor care au calitatea de agenți constatatori) și reprezintă un act administrativ unilateral cu caracter individual, emis în baza puterii publice, cu scopul de a produce efecte juridice.

În această ordine de idei Colegiul penal subliniază că, deși procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare sunt acte administrative care emană de la o autoritate publică dotată cu competența de a constata și de a sancționa faptele contravenționale și se bucură de prezumția de legalitate, de autenticitate și de veridicitate, sancționarea contravențională a persoanei trebuie să fie susținută prin probe substanțiale, din care ar rezulta componența de contravenție.

Sub aspectul legalității procesului-verbal Colegiul penal constată că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât și din oficiu de către instanţă pentru asigurarea respectării principiilor legalităţii și al dreptăţii, stabilite expres de articolele 5 și 7 din Codul contravenţional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor **prescripțiilor legale de fond și de formă**, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit.

În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute de art. 443 din Codul contravențional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, prin prisma art. 445 din Codul contravențional.

Respectiv se statuează că, analizând actul de învinuire sub aspectul legalității sale, instanța va cerceta dacă în cauză sunt întrunite cerințele de formă ale procesului-verbal cu privire la contravenție, așa cum sunt impuse în mod imperativ de dispozițiile art. 443 al Codului contravențional referitoare la mențiunile obligatorii ce trebuie prevăzute sub sancțiunea nulității.

La caz, întru respectarea garanțiilor sus indicate Colegiul penal conchide că, prima instanță fiind investită cu examinarea în fond a cauzei contravenționale intentate în privința Tamarei Țurcan în comiterea contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, just a dispus verificarea din oficiu a legalității actului de sesizare a instanței de judecată.

În acest sens, Colegiul penal studiind procesul-verbal cu privire la contravenție din 26 mai 2025 prin prisma art. 442 şi 443 Cod contravențional atestă că, prima instanță întemeiat a conchis că agentul constatator la întocmirea procesului-verbal a admis derogări de la prevederile art. 443 alin. (6) Cod contravențional, potrivit căruia, ***faptul absenţei persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional*** ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal ***se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura cel puţin a unui martor, indicîndu-se şi datele de identitate ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon).***

Prin urmare, instanța de recurs reține a fi corect verdictul judiciar emis de prima instanță referitor la constatarea nulității absolute a procesului-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința Tamarei Țurcan, or, odată ce procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în absența persoanei, agentul constatator urma în mod obligatoriu de a certifica această situație prin prezența/semnătura unui martor asistent cu indicarea datelor de identitate ale acestuia: numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon. Drept consecință faptelor consemnate de către agentul constatator nu le poate fi atribuit un caracter veridic, or agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție a admis derogări de la prevederile art. 443 alin. (6) Cod contravențional, circumstanță care just a fost taxată de prima instanță în strictă conformitate cu dispoziția art. 445 Cod contravențional, or circumstanța dată în mod esențial afectează fondul cauzei.

La fel, instanța de recurs reiterează că, sarcina unei proceduri contravenționale este de a oferi certitudine unei situații incerte, or pentru soluționarea acestei probleme, drept imperioasă, apare necesitatea ca actul de sesizare a instanței de judecată să fie semnat de către autorul lui, în caz contrar instanța de judecată nu are posibilitate legală să verifice legalitatea și temeinicia lui chiar dacă în speță Tamara Țurcan a recunoscut sau nu vina în cele imputate.

Aderent, Colegiul penal conchide faptul că legiuitorul RM a legiferat în mod exhaustiv obligația semnăturii agentului constatator la rubrica nr. 20 a actului de sesizare a instanței, astfel în lipsa ei apare intervenția mecanismului nulității absolute, ceia ce în speță dincolo de orice dubiu s-a și regăsit.

În această ordine de idei, Colegiul penal reține că, în orice societate democratică, protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului. În exercitarea acestei atribuții statul a instituit norme procesual penale și

contravenționale, concentrate în Codul de procedură penală și Codul contravențional, care au drept scop, pe de o parte, să protejeze persoana, societatea şi statul de infracțiuni/contravenții, astfel încât persoana care a săvârșit o infracțiune/contravenție să fie pedepsită potrivit vinovăției sale şi, pe de altă parte, să protejeze persoana şi societatea de actele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere comise în activitatea de cercetare a infracțiunilor/contravențiilor presupuse sau săvârșite, pentru ca nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală/contravențională.

Prin normele, Codului contravențional legislatorul național a urmărit instituirea unui echilibru echitabil între aceste două mari sarcini ale procesului contravențional, pentru stabilirea adevărului şi exercitarea unei justiții veritabile.

Subsecvent instanța de recurs notează și faptul că, sancțiunea în procedura contravențională reprezintă mijlocul legal care lipsește de efecte juridice actele procesuale şi procedurale, precum şi măsurile procesuale dispuse ori efectuate în mod ilegal sau care se aplică în cazul comiterii unei abateri judiciare. Sancțiunile procesual-contravenționale reprezintă niște remedii procesuale ce urmăresc înlăturarea producerii de consecințe juridice în ipoteza în care legea procesual-contravențională a fost încălcată. Una din aceste sancțiuni este și nulitatea.

Codul contravențional reglementează în art. 445 alin. (1) instituția nulității, indicând că **neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie** a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvârşite şi a datei comiterii acesteia, **a semnăturii** agentului constatator sau a **martorului asistent**, **în cazul refuzului contravenientului de a semna**, **atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.**

Iar pe de altă parte, la alin. (2) prevede faptul că, *celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.*

Inter alia, Colegiul penal reține că, nulitatea are ca efect ineficiența actelor realizate cu încălcarea dispozițiilor legale, prin urmare, actul nul nu produce efectele actului valid, fiind lipsit de forța juridică.

În acest context instanța de recurs notează că, odată ce procesul-verbal cu privire la contravenție este lovit de nulitate, procesul contravențional încetează, iar

în consecință procesul de judecare a cauzei contravenționale este întrerupt, nefiind posibilă examinarea chestiunilor prevăzute de art. 458 Cod contravențional.

În același context se notează și faptul că, jurisprudența Curţii Europene evidențiază concluzia că, încălcările de lege comise în cadrul procesului de judecată nu trebuie reparate în detrimentul persoanei atrase la răspundere contravențională.

Respectiv, statul este cel care trebuie să-şi asume erorile admise de Parchet (agentul constatator) sau de o instanță de judecată şi aceste erori nu trebuie reparate în detrimentul persoanei vizate în procedura în cauză *(cauza Stefan vs. Romania, hotărîrea din 06.04.2010).*

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal notează că, nici un motiv din cele indicate în dispoziția normei cuprinse la art.art. 467-468 Cod contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate.

Astfel, Colegiul penal consideră necesar de a respinge ca nefondat recursul declarat și a menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Glodeni din 25 iulie 2025.

În baza celor expuse și în corespundere cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod contravențional, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Recursul agentului constatator din cadrul IP Glodeni, Andrei Ilescu declarat împotriva ***hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Glodeni din 25 iulie 2025*** în cauza **Tamarei Țurcan** se respinge ca nefondat, cu menținerea respectivei hotărâri fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, Judecător: Judecător: Judecător: